

HDP-1601100102030800 Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

November / December – 2017

Sanskrit : Paper-CCT-08

(Rūpaka - Uttararāmacharita)

(Common Paper for 2015 & 2016) (New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- १ नीयेनाभिंथी कोर्षपश चार श्लोकोनो अनुवाद करो : १४
- 1 Translate any **four** of the following verses : 14
- (9) इयं गेहे लक्ष्मीरियममृतवर्तिर्नयनयो –
रसावस्याः स्पर्शो वपुषि बहुलश्चन्दनरसः ।
अयं बाहुः कण्ठे शिशिरमसृणो मौक्तिकसरः
किमस्या न प्रेयो यदि परमसह्यस्तु विरहः ॥ १.३८
- (२) स्निग्धश्यामाः क्वचिदपरतो भीषणाभोगरुक्षाः
स्थाने स्थाने मुखरककुभो झाङ्कृतैर्निर्झराणाम् ।
एते तीर्थाश्रमगिरिसरिद्गर्तकान्तारमिश्राः
संदृश्यन्ते परिचितभुवो दण्डकारण्यभागाः ॥ २.१४
- (३) दलति हृदयं गाढोद्वेगं द्विधा न तु भिद्यते
वहति विकलः कायो मोहं न मुञ्चति चेतनाम् ।
ज्वलयति तनूमन्तर्दाहः करोति न भस्मसात्
प्रहरति विधिर्ममच्छेदी न कृन्तति जीवितम् ॥ ३.३१
- (४) आविर्भूतज्योतिषां ब्राह्मणानां
ये व्याहारास्तेषु मा संशयोऽभूत् ।
भद्रा ह्येषां वाचि लक्ष्मीर्निषक्ता
नैते वाचं विप्लुतार्था वदन्ति ॥ ४.१८
- (५) वृद्धास्ते न विचारणीयचरितास्तिष्ठन्तु किं वर्ण्यते
सुन्दरस्त्रीमथनेऽप्यकुण्ठयशसो लोके महान्तो हि ते ।
यानि त्रीण्यपराङ्मुखान्यपि पदान्यासन्खरायोधने
यद्वा कौशलमिन्द्रसूनुनिधने तत्राप्यभिज्ञो जनः ॥ ५.३४

- (६) त्रातुं लोकानिव परिणतः कायवानस्त्रवेदः
 क्षात्रो धर्मः श्रित इव तनुं ब्रह्मकोशस्य गुप्त्यै ।
 सामर्थ्यानामिव समुदयः संचयो वा गणाना-
 माविर्भूय स्थित इव जगत्पुण्यनिर्माणराशिः ॥ ६.९

- २ नीयेनामांथी कोर्षपण २१२ संदर्भ सडित सभशवो : १४
- 2 Explain with reference to the context any **four** of the following : 14
- (१) ते हि नो दिवसा गताः ।
 (२) घनीभूतः शोको विकलयति मां नूतन इव ।
 (३) अहो उत्खातमिदानीं मे परित्यागलज्जाशल्यमार्यपुत्रेण ।
 (४) गुणाः पूजास्थानं गुणिषु न च लिङ्गं न च वयः ।
 (५) तत्तस्य किमपि द्रव्यं यो हि यस्य प्रियो जनः ।
 (६) भगवन्वाल्मीके, परित्रायस्व परित्रायस्व । एष ते काव्यार्थः ।
- ३ “कारुण्यं भवभूतिरेव तनुते” – सभशवो. १४
- 3 “कारुण्यं भवभूतिरेव तनुते” – Explain. 14
- अथवा / OR**
- ३ ‘उत्तररामचरितम्’ ने आधारे भवभूतिनी नाट्यकला यथो. १४
- 3 Discuss the dramatic skill (art) of भवभूति in ‘उत्तररामचरितम्’. 14
- ४ ‘उत्तररामचरितम्’ ने आधारे रामनुं पात्राखेपन करो. १४
- 4 Draw the character sketch of Rama with reference to ‘उत्तररामचरितम्’ 14
- अथवा / OR**
- ४ ‘उत्तररामचरितम्’ना तृतीय अंकनुं रसदर्शन करो. १४
- 4 Critically evaluate third act of ‘उत्तररामचरितम्’. 14
- ५ नीयेनामांथी कोर्षपण ७२ पर टूंकनोंध लषो : १४
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 14
- (१) भवभूतिनी प्रशयभावना
 (1) भवभूति's concept of love
 (२) वासंतीनुं पात्र
 (2) Character sketch of वासंती
 (३) शम्बूकवधप्रसङ्गः
 (४) सप्ताङ्के गर्भनाटकम्